

Народна творчість

ДЕМОНОЛОГІЯ ОЧИМА ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА

(Продовження, початок у числах 2—6)

Із розділу "Відьми і чарівниці"

ВІДЬМИ, ПОЗГОНЮВАНІ ДО ХАТИ

Як був у Товстобабах в ковалы і робилисмо в кузини, приїхав хлоп с Кіньчик з роботами. Як скінчилисмо роботу, прийніс той господар могорич; съїли ми в хаті і зачили пити той могорич, а майстроша дай закуску і скажіт съи, жи хтось попсуває її корову і нима молока. Часом корова съи дояла дужи красно, а типер трудно до неї приступити. Як той господар той вислухав, приобіцьив її у ті хвили всі чирівниці скликати до її власної хати. І казав міни принести с кузини долото. Як я прийніс долото до хати, взяв він його від мене, обійшов з ним три рази надколо колиски, в котрі лижала маленька дитина. Що він шиптав, та того ни знаю, бо шиптав потихо і застромив долото в колиску в ноги і тогди съїв далы до могоричу. Зачинай им пити далы, ще ни встиг майстер нальяти одну порцію, як приходить одна баба і питайся, на що тово долото він там встремив: кажи, що вона йому ныц ни винна і най він її ни виславляй поміж люди. Ще вона ни скінчила свою бесыду, як зачили сходити ся більши і зачили просити, аби він їх пустив. І знов кажут, що: Ми тобі ныц ни винни, ни чіпай жи нас і ни виславляй нас, що ми йист за йидні, аби люди потым нас ни чирнили. А він їм на то вітповів, жи тоді їх ни пустит, доки ни походить съи всі, кілько їх йи в съім силы і ни прибіцьють, що більши тому ковальови шкодити ни будуть. Як походили съи вже всі і зачили його сильно просити і обіцьили, жи більши шкоди жадної ни понесе с коровов, тілько жиби він їх пустив. Він тогди виймив долото с колиски, і всі з великов подяков поросходили съи до дому.

Зап. в липні, 1902, в Пужниках,
Бучацького пов. від брата Гілярка.

ЩО ДІЄТЬСЯ З ВІДЬМАМИ НА ДРУГИМ СВІТІ

Знали съи йидні свати чириз други сило: йидні були в йиднім силы, а другі в другім. Йидна сваха мала сина, а друга доньку. І як прийшла на празник до той, що мала доньку і узріла в той багато набілу: молока, сира, масла і казала свому синові, щоби сватав той відьми доньку, щоби й у нас було тілько набілу, як там. А як съи дівка віддала на други сило, то як ни було набілу доти, так і потому. А тещи нагнала ї до свої мами, щоби ї научило, аби й в неї було тільки набілу, що в її мамі. А її мама взила багато сира і масла і закликала доньку і свою сваху, дочину тещу і кинула на став сир і масло. Як съи злетыли всі горобці і ящірки, й риба, що тільки було в воді і на воді, то всю розривали сир і масло. А відьма кажи: Ни лакімти съи на чарівницьцю, бо так на тамтім съвіті будуть ваші душі розривати.

Зап. в липні, 1902, в Пужниках,
Бучацького пов. від Тимка Гринишінного.

(Далі буде).